

Kondylom

Vad är kondylom i underlivet?

Med kondylom (könsvårtor) menar man synliga vårtor på könsorgan och i ändtarmsområdet. Kondylom orsakas av ett virus som smittar till underlivet, främst vid sexuell kontakt. Viruset ger inte alltid synliga vårtor, men kan ändå finnas i underlivet under lång tid.

Hur får man kondylom?

Infektionen överförs vid sexuell kontakt med någon som bär på viruset, framför allt vid samlag. Kondylom smittar inte via simbassäng, toaletter eller bastubad.

Var sitter kondylom och hur ser de ut?

Kondylom kan se olika ut. De kan förekomma på blygdläppar, runt slidöppningen, eventuellt inne i slidan och på livmodertappen. De kan ses på penisskafet, förhuden, ollonet samt i ändtarmsområdet. Ibland finns de även i urinrörsmynningen, i könsbehåringen och på pungen. Vårtorna kan vara enstaka eller flera, millimeter- till centimeterstora. Ibland kan flera sitta tätt tillsammans och bilda grupper av varierande storlek.

Hur är det med osynliga kondylom?

Det vanligaste är att viruset finns i underlivet utan att ge kondylom eller besvär. Det är inte meningsfullt att leta efter en infektion som inte ger besvär och den läker så småningom ut av sig själv.

Vem får kondylom?

Kondylom kan uppträda hos sexuellt aktiva personer i alla åldrar.

Hur vanligt är det med vårtvirus i underlivet?

Det är en mycket vanligt att man bär på detta virus och ofta bär man på det utan att ha synliga vårtor. Detta innebär att många inte vet om att de har, eller har haft, en vårtvirusinfektion.

Hur lång tid tar från smittotillfället innan kondylom uppträder?

Kondylom uppträder tidigast en månad efter smitta, men det kan dröja flera månader och till och med år innan vårtorna visar sig. Det förklarar hur kondylom kan dyka upp i fasta förhållanden. Oftast uppstår inga synliga kondylom alls.

Hur vet jag att jag har kondylom?

Det finns ingen rutintest för kondylom som för till exempel hiv eller klamydia. Om du får en vårtbildning i underlivet kan du själv titta eller be en läkare på vårdcentralen att undersöka dig. Kvinnor har ofta bra hjälp av en spegel. Om kondylom finns i slidan eller på livmodertappen upptäcks detta bara vid en gynekologisk undersökning. Man behöver inte kontrollera sig om man inte har besvär.

Hur går behandlingen till?

Det finns inget läkemedel som kan bota eller utrota kondylom idag. Behandlingen syftar till att ta bort de synliga vårtorna och därigenom hjälpa kroppen att fortare ta hand om viruset. Kroppens immunförsvar lär sig så småningom kontrollera vårtviruset. Vilken behandling man väljer beror på hur vårtorna ser ut och var de sitter. I första hand stryker man på ett vårtmedel (kräm eller lösning) som läkaren skriver ut på recept. Andra sätt att behandla är till exempel att frysa eller att efter bedövning ta bort synliga vårtor med en brännpena.

Vad händer efter behandlingen?

Kondylom kan komma tillbaka trots behandling, men ofta försvinner vårtorna efter någon/några behandlingar. Det kan ta lång tid att bli fri från synliga vårtor och ibland behövs upprepade behandlingar.

Finns det något samband mellan kondylom och cancer?

Det finns flera typer av kondylomvirus (HPV, humant papillomvirus). Den typ som ger godartade kondylom ger inte upphov till cancer.

Vissa andra HPV-typer kan dock ge cellförändringar på livmodertappen. Cellförändringar kan i sällsynta fall långsamt utvecklas till cancer, men det tar många år.

Cellförändringar kan behandlas och botas. Det är därför viktigt för alla kvinnor att ta cellprov via barnmorska eller självprovtagning.

Möjligheten att få barn?

Kondylom påverkar inte möjligheten att få barn.

Graviditet och kondylom?

Kondylom ger inte fosterskador och påverkar inte heller graviditeten eller förlossningen. Under en graviditet kan vårtorna växa och bli fler, men de försvinner oftast av sig själv efter förlossningen. Kondylom under graviditeten behöver oftast inte behandlas.